

RMA v roli průvodce otevřenou vědou: Zkušenosti s podporou otevřeného přístupu v projektu TwinVECTOR

Kamila Fabiánová*, Viera Pechancová (Univerzitní institut, Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně)
*fabianova@utb.cz

ÚVOD – TwinVECTOR a role UTB

Projekt **TwinVECTOR (11/2022-10/2025)**, financovaný z programu Horizon Europe, je zaměřen na sdílení znalostí a rozvoj kapacit v oblasti technologií pro skladování energií. Koordinátorem je **Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně (UTB)**, která zajišťuje, kromě administrativního řízení konsorcia, interní a externí komunikaci projektu, správu dat a podporu naplňování principů otevřené vědy.

UTB v rámci projektu spolupracuje se čtyřmi špičkovými evropskými institucemi:

- **Austrian Institute of Technology** (AIT, Rakousko),
- **Karlsruhe Institute of Technology** (KIT, Německo),
- **VTT Technical Research Centre of Finland** (Finsko),
- **Bavarian Research Alliance** (BayFOR, Německo) - poskytuje metodickou podporu RMA týmu koordinátora.

CÍLE – Co chceme ukázat a sdílet

- **Jaká je naše role** v rámci podpory otevřené vědy.
- **Praktické kroky** při naplňování požadavků Evropské komise.
- **Zpětnou vazbu** od výzkumného týmu.
- **Doporučení**, jak může RMA posilovat svou pozici partnera výzkumníků.

PODPORA OTEVŘENÉHO PŘÍSTUPU - Jak pomáháme vědcům

V projektu TwinVECTOR je podpora otevřeného přístupu jednou z klíčových činností RMA. Naším cílem je zajistit, aby publikace a související data splňovaly požadavky programu Horizon Europe, a zároveň aby se vědci mohli soustředit na samotný výzkum.

Od začátku projektu **komunikujeme požadavky Evropské komise** a programu Horizon Europe: publikace musí být zveřejněny v režimu otevřeného přístupu a je nutné je zpřístupnit i prostřednictvím repozitáře nejpozději v den vydání.

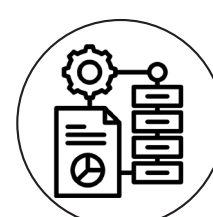
Pomáháme s výběrem vhodných časopisů: využíváme například Journal Checker Tool, webové stránky CzechElib s informacemi pro autory, a také informace zveřejňované přímo vydavateli na webových stránkách jednotlivých časopisů.

Informujeme o poplatcích a možnostech jejich financování: toto je důležité komunikovat, protože publikování v hybridním časopise není způsobilý výdaj, ale u vybraných vydavatelů lze využít slevy díky CzechElib.

Zajišťujeme uložení výstupů do repozitáře: pracujeme se Zenodo i institucionálním repozitářem.

Podporujeme správu dat a FAIR principy prostřednictvím Data Management Plan.

Poskytujeme průběžné konzultace a doporučení.

Dotazníkové šetření mezi členy týmu

Do ankety se zapojili především výzkumníci z **UTB (67 %)**, v menší míře také z **AIT (22 %)** a **KIT (11 %)**. Partner VTT se do šetření nezapojil.

Výsledky potvrdily, že **výzkumníci jsou** o požadavcích na otevřený přístup **informováni dostatečně a srozumitelně**. Všichni účastníci ankety se vyjádřili, že je tato problematika komunikována velmi dobře nebo převážně dobře. Současně byla poskytnuta i podnětná **zpětná vazba**:

REFLEXE

Systematická **podpora RMA pomáhá budovat kulturu otevřené vědy v týmu i na institucionální úrovni**. RMA se tak profiluje jako partner, který propojuje požadavky financování s vědeckou praxí.

„Instructions about the opportunity of a **self-archived copy** or the **handling of preprints** were unclear.“
„We would welcome **technical support for OA platforms**.“
„It would be helpful to have a **curated list of open access journals** in the field of battery research.“

ZÁVĚR - Naše zkušenosti z projektu a doporučení

RMA by měl být plnohodnotným partnerem výzkumníků. Taková role umožňuje lepší koordinaci, efektivní implementaci projektových požadavků a aktivní podporu výzkumného týmu.

Úspěšná **podpora otevřeného přístupu spočívá v kombinaci poradenství, kontroly a technické asistence**, což zahrnuje například i ověřování splnění požadavků a praktickou pomoc při ukládání a správě publikací.

EU projekty mohou profitovat z **proaktivního přístupu RMA**, který zajišťuje, že **výzkumníci** nejen plní povinnosti, ale i **efektivně využívají možnosti sdílení a šíření výsledků**.

Reference

Journal Checker Tool [online]. [cit. 2025-08-30]. cOAlition S Office, European Science Foundation. Dostupné z: <https://journalcheckertool.org/>

Instrukce pro autory. CzechElib [online]. [cit. 2025-08-30]. Dostupné z: <https://www.czechelib.cz/cs/419-instrukce-pro-autory>

European Commission. Annotated Grant Agreement – Version 2.0 [online]. [cit. 2025-08-30]. Dostupné z: https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/opportunities/docs/2021-2027/common/guidance/aga_en.pdf

Funded by
the European Union